

1991 - Strýco Marcin a jeho Hermínka Vás všetkých srdečne pozývajú do rumanovského Kultúrneho domu, kde Vám chcú spríjemniť letný horúci podvečer svojim krátkym kultúrnym programom pod názvom „LAMBADA STRÝCA MARCINA“. Takýto plagát naozaj prilákal v nedeľu večer našich občanov, no i občanov zo susedného Bábu a Rišňoviec do kultúrneho domu v Rumanovej vo veľkom množstve. Neodradila ich ani búrka s hustým letným dažďom. A strýco Marcin – naša slovenská kapacita nedala na seba dlho čakať a hneď na začiatku rozosmiala mladých i starších, so svojim humorným slovom. No samozrejme sa nedala zahanbiť ani Hermínka, ktorá bavila divákov ako speváčka, ale i ako cigánka. O veselú náladu občanov sa postarala i ľudová hudba „HUDCOV“, ktorá svojimi husľami, cimbalom a basou rozihrala žilky každému prítomnému. O tom, že toto vystúpenie sa našim občanom páčilo niet pochyb, pretože potlesku nebolo konca kraja. Starosta obce sa účinkujúcim poďakoval a daroval kyticu kvetov. Všetkých účinkujúcich pozval na malé občerstvenie do zasadačky obecného úradu.

V mesiaci november a december 1991 sa podarilo zabezpečiť výstavbu nového transformátora v obci, čím sa vyriešil dlhoročný problém k dodávke elektrickej energie pre našich občanov. Toto sa podarilo zabezpečiť vďaka dobrej spolupráci medzi obcou – starostom obce a západoslovenskými energetickými závodmi – ZSEZ. V minulosti často dochádzalo najmä na koncových rozvodoch k úbytku napätia alebo k vypadávaniu elektrickej energie. Na financovaní a zabezpečovaní tejto stavby sa pomernou časťou podieľala obec a ZSEZ – Nitra. Tento transformátor v poradí už tretí, je postavený v „Hlbokej ceste“. Pri tejto stavbe bola použitá nová technológia.

1992 - Ráno 1. mája toho roku, nebolo sa ani kedy rozhliadnuť po dedine a zistiť, ktoré a koľko dievok malo postavený máj pred domom. Totižto v noci z 30. apríla na 1. mája pripravila občanom Rumanovej veľké znepokojenie a priniesla ťažkosti. Toto znepokojenie zapríčinil prietrh mračien. Najviac bola postihnutá časť dediny a to ulica od Vrankových po Mikulových a okolie cintorína. Cesta bola tak zaplavená a znečistená nánosom z polí, že nebola zjazdná. Voda brala všetko, čo jej prišlo do cesty: drevo z dvorov, slamu zo stohov ba i zemiaky z polí... Najväčší príval vody bol od Zemianskych Sadov od Maďaroša. Ľudia mali zaplavené celé záhrady, pivnice, dvory a miestami aj domy. O rýchle odstránenie veľkých nánosov sa postaral hlavne starosta obce a zamestnaní na Verejno-prospešných prácach – VPP. Po celý týždeň bolo čo robiť: čerpať vodu z pivníc, studní a dvorov. Ľudia si konečne vydýchli, no ich radosť netrvala dlho. O týždeň 9. mája sa znova zopakovala táto situácia v tých istých miestach, no tento krát bola zaplavená a nezjazdná cesta smerom do Rišňoviec pod Starým hájom. Na odstraňovaní týchto záplav sa znovu podieľal starosta obce a zamestnanci VPP.

Dňa 16. Augusta 1992 o 19. hodine 30. minúte sa tunajšia folklórna skupina postarala o 2 – hodinové kultúrne vystúpenie. Týmto účinkujúcim neprekážali

ani tropické horúčavy, ktoré tento deň dosahovali viac ako 39 °C. Svojim spoluobčanom sa znova predstavili v tradičných rumanovských krojoch. Toto vystúpenie nadväzovalo na predošlé zimné, kde pokračovali „Rokom na dedine“. Nasledovali fašangy, jarné a letné zvyky. Nejednen skôr narodený občan si zaspomínal na detské časy, keď pásol husi, ktoré mu neraz hájnik zajal, keď chodil na fialky, žihľavu, keď staval dievkam máje, na nosenie letečka, veselé veľkonočné oblievačky a šibačky, na odovzdávanie dožinkového venca pri príležitosti ukončenia žatevných prác, dožinkových oldomášov a tancovačiek, na zbieranie kláskov, brúsenie kôš, pletenie šibákov, maľovanie vajíčok, pochovávanie basy, ohováračiek a samozrejme starodávnych piesní a tancov. Zaspomínal si na niekdajší ťažký, no pritom radostný a veselý život. O tom, že sa toto vystúpenie páčilo svedčil veľký potlesk a úplne plná sála v Kultúrnom dome. V tomto pásme účinkovalo 42 ľudí. Podobne ako z minulého zimného pásma je i z tohto letného možnosť si pozrieť album plný fotografií, ktoré nafotil Ing. Milan Bališ a videopásku, ktorú urobil pán Milan Frišo z Nitry. Po tomto vystúpení sa konala diskozábava.

1993 - Tento rok sa Medzinárodný deň detí oslavoval netradične. Neoslavoval sa 1. júna, nakoľko sa v základnej škole v Rumanovej vyskytla žltáčka. Mal ju tunajší učiteľ Mário Machovec. Deti si však na svoj deň prišli po karanténe a to na konci školského roka, kde sa v miestnom parku pre ne pripravilo športové popoludnie. Deti pretekali v rôznych športových disciplínach. Za svoje výkony boli odmenené medovníčkovými medailami a rôznymi sladkosťami, na ktoré im prispel obecný úrad, miestne organizácie, ZŠ a MŠ a súkromní podnikatelia. Po športových súťažiach sa zapálila vatra, ktorej sa deti najviac tešili, pretože mohli opekať špekačky.

Rok 1993 je v našej obci veľmi pozoruhodný. Žije tu totižto 43 starých mládencov.

1994 - Prvé sv. prijímanie pod borovicami v Rumanovej. Áno, tento rok I. sv. prijímanie bolo netradičné, pretože sa nekonalo v tunajšom kostole, ale v parku pod borovicami. Pristúpilo k nemu 15 detí. K slávnostnej atmosfére prispeli rodičia oblečení do tunajšieho kroja a deti, ktoré sypali kvety z prútených košíkov pred slávnostným sprievodom. Nechýbala tu ani ciferská dychovka, ktorá tento sviatočný deň nevyhrávala len pri sv. omši, ale aj po nej. Mimochodom v týchto miestach, kde bolo prvé sv. prijímanie sa konala sv. omša v roku 1949, kedy sa konala posviacka hasičskej zástavy za účasti 16 hasičských zborov. Sv. omšu slúžil dôstojný pán farár Aloys Miklovič.

Nakoľko mesiac december bol veľmi skúpy na sneh, a naši školáci sa počas vianočných prázdnin doslovne nudili, v tieto daždivé decembrové – koncoročné dni pán farár Minarovič každý deň v dopoludňajších hodinách premietal v zasadačke obecného úradu krásne filmy a príbehy zo „Starého

zákona“ príbehy zo „Života Krista“ a nechýbali ani najmodernejšie rozprávky. Niektorým nadšencom, ktorým bolo v Rumanovej dlho, boli pozrieť i „Živý Betlehem“, v meste Trnave, na ktorý majú nezabudnuteľné spomienky.

1995 - Hoci jar priniesla v obci veľa problémov a škody svojim daždivým počasím predsa neodradila našich veriacich, aby dôstojne pripravili slávnosť Božieho tela. Po veľkých búrkových záplavách a nánosoch nastali problémy s umiestnením štyroch budičiek. Totižto tento rok sa slávnostný sprievod mal konať v najstaršej časti obce „Búdach“. Nakoľko sa veľké nánosy blata nestihli odstrániť v týchto častiach dediny, táto slávnosť sa preniesla na hlavnú ulicu. V neskorých večerných hodinách boli postavené budičky. Dovoz zelene z hája traktorom zabezpečil starosta, podstarosta a predseda ZTARČ (Milan Talian). Budičky boli postavené pri rodinnom dome pani Veroniky Branickéj, pri rodinnom dome pani Oľgy Kukučkovej, v miestach Starého majera a pri soche svätého Floriánka pri cintoríne. Po nedeľnej svätej omši sa sprievod pohol celou obcou, po ktorej sa ozývali nábožné piesne veriacich. V každej budičke bola na krátku dobu vystavená „Sviatosť oltárna“, ktorú pod baldachýnom nosil kňaz Augustín Minarovič. Túto slávnosť oživila i krojovaná mládež. Tejto slávnosti tento rok žičilo i počasie. Budičky sa nerozoberali hneď po slávnosti ako po iné roky, ale boli vyzdobené až do večera. Budičky boli 18. júna 1995.

1996 - Termín osláv bol stanovený na 22. júna 1996. Nakoľko to bolo po prvý krát v novodobej histórii obce, čo sa začalo s prípravou takejto udalosti v priebehu krátkej doby, sa táto informácia rozšírila po celej obci a táto začala žiť atmosférou blížiacich sa osláv. Do priprav boli zapojené všetky spoločenské organizácie cestou ich predsedov, keď každá z nich dostala svoju úlohu. O 13:00 hodine sa od KD pohol pestrý slávnostný sprievod obcou, čo bol prvý bod programu. Na čele kráčali poslanci, ktorí niesli symboly obce t. j. erb a vlajku. Za nimi nasledovali členovia súboru Tuman oblečení v sviatočnom pôvodnom Rumanovskom kroji, za nimi nasledovali žiaci ZŠ a MŠ, poslanci OZ, významní hostia, občania spolu s našimi rodákmi a svojimi hosťami. Sprievod prešiel od KD po Čambálíka, po hlavnej ceste okolo Hornej školy až k Juhásni a vrátil sa vedľa Nových domcov späť do parku. Počas prechodu sprievodu obcou sa postupne pridávali ostatní občania a tento pestrofarebný had za zvukov dychovky vytvoril dobrú náladu k ďalšiemu daniu. Na úvod vystúpila slečna Velčická Gabika s básňou o rodnej obci. Potom starosta obce v krátkom príhovore privítal všetkých prítomných spoluobčanov, rodákov, ktorí sa v hojnom počte zišli zo všetkých kútov Slovenska, pozvaných hostí a všetkých prítomných. O 14:30 hodine sa začala slávnostná svätá omša s posvätením symbolov obce. Túto sv. omšu celebroid v.d.p. farár Augustín Minarovič, ktorému asistoval páter Štefan Popovič. Dôstojný akt posvätenia symbolov obce sa konal priamo v prírode na provizórnom pódiu v tieni dvestoročných borovíc a hrabov s tichou úctou sledovalo približne 500 zúčastnených. Aj keď sa o 17:30 hod. opätovne spustil dážď a organizátori na poslednú chvíľu museli improvizovať a presunúť program do KD s nadšením sledoval členov súboru Tuman, ktorý sa predstavil s pásmom ľudových zvykov a tradícií. Dobré sa svojej úlohy zhostili aj malí herci zo

ZŠ a MŠ. Všetci zožali spontánny potlesk. Dobrú náladu a pohodu vytvorila dychová hudba Čerňanka a tím, ktorým sa neušlo miesto na parkete strávili čas v družnom rozhovore, veď sa nevideli od svojej mladosti. O polnoci sa KD nachvíľu vyprázdnil, keď sa nad obcou rozžiarili pestré svetlá pripraveného ohňostroja. V nedeľu popoludní sa odohral priateľský futbalový zápas. Od obeda bola taktiež otvorená výstava v kaštieli, ktorá mala veľký úspech, podobne i o týždeň. Ďalej bolo vydaných 560 porcií pečenej klobásy, upečených 4 tisíc pagáčov, predaných 340 ks publikácií o obci a rozdáných 980 ks spomienkových predmetov. Celkové vyčíslené náklady boli 160 tisíc Sk, v tom neboli započítané materiálové dary od sponzorov. Z pozvaných 80 hostí sa zúčastnilo 58 hostí. Sponzorsky prispelo rôznou formou 20 sponzorov.

1997 -

Mimoriadne udalosti v obci

Dňa 11. marca 1997 asi o 15:00 hodine spaľovala Mária Tkáčová v blízkosti drevenej garáže Jozefa Laboša. Požiar sa preniesol na garáž, ktorá zhorela pričom došlo k výbuchom, k poškodeniu a zničeniu vecí na garáži a to strojov a zariadení, vzduchotechnického zariadenia, motorového vozidla Citroen AX, a iných vecí, poškodeniu okien na dome Jozefa Laboša, čím bola spôsobená škoda vo výške 822.524,40 Sk. Pri požiari zhorela i garáž poškodeného Milana Gemela bytom Rumanová 304 a okná na dome, čím mu bola spôsobená škoda vo výške 31.000 Sk. Výbuchom pri požiari i okná na domoch Jozefa Brúnu, bytom Rumanová č. 301 so škodou 2.522,80 Sk a Justíny Brúnovej bytom Rumanová č. 305 so škodou 944,60 Sk. Požiar bol telefonicky nahlásený o 15:05 hod. z PÚ – Nitra na OU. Vzhľadom k tomu, že požiarna jednotka z PÚ – Nitra bola na ceste boli podniknuté nasledovné kroky. Z požiarnej zbrojnice bol vyzdvihnutý najnutnejší materiál potrebný k zásahu požiarnej jednotky. Súbežne s tým boli zvolaní – ohlásení nasledujúci členovia DU PJ – Rumanová, ktorí boli dostupní: pán Fridrich Milan – veliteľ, pán Horváth Pavol, pán Račkovič Drahoš, pán Vlček Slavomír.

V nočných hodinách zo dňa 10. mája na 11. mája 1997 použitím násilia a to vylomením vchodových dverí do kaštiel'a v Rumanovej vnikli do časti kaštiel'a, ktorý je prenajatý základnou organizáciou technických športov v Rumanovej, odkiaľ odcudzili z trezorov, ktoré taktiež vylomili 9 kusov malokalibrových pušiek značky Drulov a Ural, 2 kusy pištoli značky Drulov, 1 kus pištole značky Pavliček. Odcudzené zbrane si rozdelili s úmyslom ich predať, spôsobili tak škodu základnej organizácii technických športov v Rumanovej, na odcudzených zbraniach najmenej 29.540 Sk, poškodením trezorov a poškodením kaštiel'a škodu 5.184 Sk. Páchatelia boli na základe intenzívneho pátrania policajných orgánov vypátraní a následne vzatí do väzby.

K tragickej udalosti prišlo dňa 21. novembra 1997, pri ktorej zahynul náš spoluobčan Ľudovít Dubravec. Jeho život vyhasol na diaľnici – Bábske Majere, ktorá bola v tomto čase vo výstavbe a kde bol náš spoluobčan zamestnaný ako strážnik. Svoj život ukončil pod kolesami auta olympijského víťaza v kanoistike Michala Martikána.

1998 -

Nádherne tóny verešváranskej dychovky sa niesli v júnovú nedeľu našou obcou celé popoludnie až do neskorých večerných hodín. Dokonca hudba odprevádzala našich futbalistov celým parkom až po futbalové ihrisko. Veď odohrali posledný zápas v sezóne, ktorý rozhodol o ich postupe do V. ligy. Radosť prežívala celá obec detí až

po tých skorej narodených. Po bohatom a výdatnom občerstvení ku ktorému finančne prispela obec a TJ sa rozprúdila diskozábava v kultúrnom dome a zábava v miestnom parku v amfiteátri.

Oprava miestnych komunikácií II. etapa rok 1998. V tomto roku sa na základe rozhodnutia OZ pristúpilo k oprave zostávajúcich miestnych komunikácií, ktoré neboli realizované v roku 1997. Na základe verejnej súťaže práce previedla firma „Cesty – Nitra a. s.“. Rozhodovanie v komisii bolo zľahčené na základe dobrých skúseností z predchádzajúceho roka. Ešte pred začatím prác citovanou firmou, zamestnanci obce na VPP očistili krajnice vozoviek a prípadné veľké nerovnosti dosypali drobným kameňom. S realizáciou samostatných prác t. j. kladením asfaltového koberca sa začalo a práce boli ukončené a odovzdané v roku 1998.

1999 - Dňa 20. februára teda v sobotu popoludní sa začal v zasadačke obecného úradu kurz „paličkovania“. Tento kurz viedla naša rodáčka sedemdesiatročná pani Anna Hudáková. Jej šikovné prsty dokážu s paličkami a priadzou vytvoriť toľkú krásu, že človek stráca reč. Je to až neuveriteľné akou trpezlivosťou učila a viedla ruky nám všetkým ženám – žiačkam, ktorým táto ručná práca bola neznáma a veľmi ťažká. Totižto v našom kraji sa táto technika nepoužíva. Väčšinou v našej dedine odjakživa boli chýrne vyšivačky, pletenie, háčkovanie... No objavili sme i prvky na našom kroji, ktoré sú paličkované a to hlavne „tacle na rukávcoch“, krézel, ozdoby na pruclíkoch (lajblíkoch), pánskych prucloch a nohaviciach. „Keď sme mali takéto šikovných predkov na paličkovanie, skúsme to aj my, povedali si ženy Rumanovej“. S trpezlivosťou sa členky súboru schádzali každú sobotu až do Veľkej noci a pani Hudáková ich zasvätila do čara paličkovania.